

‘गावाकडे चला’ मोहिमेला सकारात्मक प्रतिसाद

रायगढ जिल्हातील १७२ जणांचे यशस्वी पुनर्वसन

हर्षद कशाळकर, अलिबाग

रायगढ जिल्हातील मुंबईला स्थलांतरित होणारा कुटुंबांना गावाकडे परत अपाप्यासाठी जिल्हा प्रशासन आणि सदेश फाऊंडेशनच्या वडाने एक मोहिम गवाचयात आली. या मोहिमेंतरीत १७२ जणांचे गावाकडे यशस्वी पुनर्वसन करायात आले. यामुळे या घटवाऱ्यांची मोहिमेला सकारात्मक प्रतिसाद मिळाली असल्याचे दिसून घेत आहे.

कोकणीमधील बहुवर्षी तरुण नोकरीमधील मुंबई, ताणे, मुला, पुणे वासारखाडा महानगरमधील स्थलांतरित होतात. मिळेले ते काम करून आपला चरितार्थ चालवाता. येण्यारात्र्या शोधात होणाऱ्या स्थानांतरावरूपे गवाच्या गाव ओरा पडलात. या स्थानांवरला प्राचीखाने दोन गोष्टी काळांपूर्वी असलात. एक नव्याचे शेतीतरूप विळगारे असल्य उपर, दुसरे म्हणजे गावात पायाची नेतृत्वागद्या सोडीची वावाचा. यामुळे शहराकडे तरुणांतराचे प्रमाण वाढते.

ही परिस्थिती बदलल्यासाठी जिल्हा प्रशासन आणि स्वदेश फाऊंडेशन याच्या संमुक्त निवायाने एक या स्थानांतरीत्या ‘घरावापसी’ साठी मोठीम घराविषयात आली. त्याचे सकारात्मक परिणाम दिसून घेत आले. जिल्हा आतापात॑ १७२ जणांचे त्यांच्याचे गावात यशस्वी पुनर्वसन करायात आले. यात पोलारूप तालुक्यातील ४५, तला तालुक्यातील

योजना भारांडे

अनिकेत खेडकर

पायाच गावावे गुल रिटिव्हिनी असलेले संजय येळविकर पूर्वी मुंबईला उत्तरीप्रकाशकर कृषीपूर्व यशस्वी करत आले. स्वदेशफाऊंडेशनांतरीत त्याची जागावाची परतलायचा निर्णय घेतल. आज उंचात याची गावाकडे यशस्वी कृषी युक्त केला आहे. याकूम तेंवाले उपायांनी नियंत्रित आले.

“मुंबईला गावाकडे देऊ हायिमाचा यात्रा आणि तांत्रिक उद्योगात्मक यात्रा देणे यांनी पातक्याकार या उपक्रमाचा युक्त ठेवल आहे. नव्याच्यांनी यशस्वी त्याचा आत सकारात्मक प्रतिसाद मिळाले आहे,”

- डॉ. शिवाय सुरुवाती, जिल्हायोगीकारी, रायगढ

१८. महाराष्ट्र तालुक्यातील १५, श्रीविजय तालुक्यातील १५, माणगाव तालुक्यातील १५, आणि बदांड तालुक्यातील २७ जणांचा समवेश आहे. या मोहिमेंतरीत जवळपास ४०० जणांनी आतापात॑

‘घरावापसी’ साठी नोंदवी केली आहे. म्हणजे अनुभवी पायायोतीमी जण घरावापसीच्या प्रतीक्षेत आहेत.

या उपक्रमातील सकारात्मक यांविध करणे या पातळावावर काम केले जाते.

सर्वोरोगानारात्र्या संस्थी उपलब्ध करून देणे, त्यासाठी आवश्यक आंविधक साहाय्य आणि प्रशिक्षण देणे, त्याचा आंविधक आणि सामाजिक स्तर उंचावाण्याचा प्रवर्तन करणे या पातळावावर काम केले जाते.

ग्रामीण विकासात्तर्वा चालना देणे हादेशील या उपक्रमाचा तेतु आहे. त्यासाठी जिल्हाधिकारी कायदावात रिक्विसी मायग्रेजन सेल ‘ची स्थापना करायात आली आहे. त्यावर घेत जिल्हायिकारी

लाई ठेवून असलात. देशात असा प्रकारचा विभाग कायदावात तरायाचा यशगड हा पहिला जिल्हा ठेवून आहे.

स्वदेश विक्रमातून प्रेणा घेऊन हा प्रक्रिया सुरु करायात आला. सुरक्षातील समाजिक संरेषेपुराताच हा प्रकल्प मराठीत होता. नंतर मात्र जिल्हा प्रशासनाने त्यात सहभागी होण्याचा निर्णय घेतला.

उपक्रमात होते क्या?

प्रशासनाची ठरू हायिमाच्यांनी नुकसानातील नुकसान घेतात आहे. कोर्ट ते या व्यवस्थाकरूप हायिमातील त्याचे प्रशिक्षण घेतात. तिसऱ्या टप्प्यात प्रश्ना व्यवस्थाकरूप कायदासाठी असरिल्याच उपायकरण करून घेतात. यातील त्याच्याकांती आपल्या असरात यातात. यामुळे त्याचा जालीकरणीतील तात होतो आणि उपायाचे तातावरी नियंत्रे. अकावर तातावराके स्थानांतरीतील इक्केला यातावरी ठेविंदा, कायदा प्रक्रिया जोरावरी, घोरावरी, कैराई व्यवस्था, लेटी वापर, युवांची रिप्रेसिव्हिटी आणि विकल नियंत्रण प्रक्रियाची नायाकाम्हाल लेती व्यवस्था करून घेतात. यातावरातील कायदावातील यातावरी नियंत्रित आहे.